

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala (przewodniczący)

SSN Antoni Bojańczyk

SSN Anna Dziergawka (sprawozdawca)

w sprawie **L. B.**

skazanego z art. 286 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 21 marca 2024 r., w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Kędzierzynie - Koźlu

z dnia 22 marca 2023 r., sygn. akt II K 685/22,

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Rejonowemu w Kędzierzynie - Koźlu do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

L. B. został oskarżony o to, że w dniu 18 października 2021 roku w K., woj. [...], wspólnie i w porozumieniu z D. Ż., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem P. R. w ten sposób, że wprowadził go w błąd co do własności sprzedawanego złomu szynowego, a następnie w związku z zawartą umową na sprzedaż wyżej wymienionego złomu

przyjął przedpłatę w kwocie 72324,00 zł przelaną na rachunek bankowy o numerze [...], czym działał na szkodę P. R. tj. o popełnienie czynu z art. 286 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w Kędzierzynie - Koźlu w dniu 22 marca 2023 roku, w sprawie o sygn. akt II K 685/22, orzekł:

I. uznał oskarżonego L. B. za winnego popełnienia czynu opisanego w części wstępnej wyroku z tą zmianą, że uznał, iż czynu tego oskarżony dopuścił się wspólnie i w porozumieniu z inną osobą, stanowiącego występki z art. 286 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 286 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności.

II. na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. oraz art. 70 § 1 k.k. wykonanie orzeczonej w pkt I części dyspozytywnej wyroku kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił oskarżonemu L. B. i na okres próby wynoszący 2 lata.

III. na podstawie art. 33 § 3 k.k. wymierzył oskarżonemu L. B. karę grzywny w wysokości 60 stawek dziennych po 50 zł każda stawka.

IV. na podstawie art. 72 § 1 pkt 1 k.k. zobowiązał oskarżonego L. B. do informowania kuratora sądowego o przebiegu okresu próby.

Powyższy wyrok nie został zaskarżony przez żadną ze stron i uprawomocnił się w dniu 30 marca 2023 r. .

Kasację od tego wyroku wywiódł Prokurator Generalny zarzucając

- rażące i mogące mieć istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 117 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 374 § 1 k.p.k. i art. 6 k.p.k., polegające na wadliwym uznaniu, że awizowane i niepodjęte w terminie zawiadomienie oskarżonego o terminie rozprawy wyznaczonej w dniu 22 marca 2023 roku, zostało mu prawidłowo doręczone i wystąpiły tym samym warunki do rozpoznania sprawy pod jego nieobecność, podczas gdy korespondencję tę wysłano na adres, niebędący wskazanym przez L. B. miejscem jego zamieszkania, dłuższego pobytu i jednocześnie adresem do doręczeń, co w konsekwencji skutkowało przeprowadzeniem postępowania pod jego nieobecność z rażącym naruszeniem

prawa oskarżonego do obrony, polegającym na uniemożliwieniu mu wzięcia udziału w rozprawie oraz poddania wydanego wyroku skazującego kontroli Sądu II instancji.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Kędzierzynie - Koźlu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, co umożliwiło jej rozpoznanie na posiedzeniu, bez udziału stron, w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Jak słusznie podnosi skarżący, z analizy akt sprawy wynika, że zawiadomienie o terminie rozprawy w dniu 22 marca 2023 r., na której zapadł zaskarżony wyrok, zostało skierowane na błędny adres: [...] , ul. [...], który nie został podany przez oskarżonego.

W toku postępowania przygotowawczego, podczas przesłuchań w charakterze podejrzanego (k. 60, k. 109) L. B. jako miejsce zamieszkania (dłuższego pobytu), a jednocześnie adres do odbioru korespondencji wskazał: [...], ul. [...]. Taki też adres został wskazany w akcie oskarżenia.

W rezultacie zawiadomienie o terminie rozprawy nie zostało przez oskarżonego podjęte i po dwukrotnym jego awizowaniu zostało zwrócone do nadawcy, tj. Sądu Rejonowego w Kędzierzynie - Koźlu (k. 136). Oskarżony L. B. na rozprawę główną nie stawił się. Sąd uznał, iż został on prawidłowo zawiadomiony o jej terminie. Rozprawa przeprowadzona w dniu 22 marca 2023 r., pod nieobecność oskarżonego L. B., zakończyła się wydaniem wobec niego wyroku skazującego.

Przepis art. 117 § 2 k.p.k. pozwala na prowadzenie rozprawy pod nieobecność oskarżonego, którego udział w rozprawie nie był obowiązkowy, tylko wówczas, gdy został on prawidłowo zawiadomiony o jej czasie i miejscu. Natomiast nieprawidłowe powiadomienie zawsze rodzi konieczność zaniechania przeprowadzenia rozprawy i wyjaśnienia przyczyn skutkujących wadliwością owego powiadomienia.

Stwierdzić zatem należy, że powyższe uchybienie pozbawiło oskarżonego L. B. prawa do udziału w rozprawie, co stanowi zarazem rażące naruszenie przepisów art. 117 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 374 § 1 k.p.k. Jak słusznie wskazał skarżący, powołując się na bogate orzecznictwo Sądu Najwyższego w tym zakresie, konsekwencją powyższego uchybienia było również naruszenie prawa oskarżonego do obrony, wynikające z art. 6 k.p.k. Z uwagi na uniemożliwienie oskarżonemu osobistego uczestnictwa w rozprawie, nie mógł on składać wyjaśnień, oświadczeń i wniosków, czy też zaskarżyć przedmiotowego wyroku i poddać go kontroli sądu II instancji. Oczywistym jest więc, że tego rodzaju rażące naruszenie normy gwarancyjnej, niewątpliwie mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, stosownie do wymogów art. 523 § 1 k.p.k., co zostało potwierdzone w judykaturze (zob. wyrok SN z dnia 6 września 1996 r., II KKN 71/96; wyrok SN z dnia 2 grudnia 1999 r., V KKN 457/98; wyrok SN z dnia 3 września 2009 r., V KK 159/09; z dnia 15 lipca 2009 r., III KK 990/09; wyrok SN z dnia 11 marca 2015 r., III KK 32/15; wyrok SN z dnia 11 marca 2015 r., V KK 33/15; wyrok SN z dnia 7 lipca 2016, V KK 187/16; wyrok SN z dnia 7 lipca 2016 roku, V KK 187/16, wyrok SN z dnia 23 listopada 2021 r., V KK 527/21).

Z powyższych względów, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w Kędzierzynie - Koźlu do ponownego rozpoznania. W toku postępowania, sąd ten uniknie uchybień będących podstawą uwzględnienia kasacji i rozpozna sprawę zgodnie z obowiązującym prawem.

[PGW]

[ał]